



# Gemeente Koggenland

## Kadernota 2018

## Leeswijzer & conclusie

| Doel Kadernota  | Overzicht financiële mutaties  | Voorstel:  |
|---|--|--|
| <p>In de Kadernota stelt de raad de kaders vast voor de begroting 2018.<br/>Uw raad geeft aan waar het college rekening mee moet houden bij de opstelling van de begroting voor het komende jaar.<br/>De kadernota wordt jaarlijks vastgesteld door de raad en het college vertaalt de wensen in de begroting.<br/>De door uw raad geformuleerde speerpunten 2018 zijn opgenomen in deze Kadernota.</p>   | <p>Eerdere jaren werden de begrotingscijfers integraal in de Kadernota opgenomen. Wij hebben gemeend dat de leesbaarheid wordt vergroot door ons puur te richten op de financiële gevolgen voor de begrotingsruimte 2018 en volgende jaren.<br/>Voor de berekening van de begrotingsruimte wordt uitgegaan van de berekende ruimte in het meerjaren-perspectief 2018-2021 van de begroting 2017. Daarbij komen de gevolgen van de Zomernotitie 2017 en de speerpunten 2018.</p> <p>Het resultaat is de nieuw berekende begrotingsruimte voor 2018 en volgende jaren.</p> | <p>Wij stellen u voor:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. De Kadernota 2018 vast te stellen</li> <li>2. Het college te verzoeken de speerpunten in de kadernota 2018 uit te werken en op te nemen in de begroting 2018 en meerjarenbegroting 2019-2021</li> </ol> |
| <p><b>Speerpunten en doelstellingen</b></p>   | <p><b>Conclusie</b></p>  |  |
| <p>In de kadernota worden de doelstellingen per beleidsveld aangegeven. Naast de door de raad geformuleerde doelstellingen zijn er ook speerpunten opgenomen die voortvloeien uit wetgeving en voortzetting van bestaand beleid, te weten:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Openbare orde en veiligheid,             <ul style="list-style-type: none"> <li>o aanpak ondermijnende criminaliteit</li> <li>o uitbreiding BOA-functie</li> </ul> </li> <li>- Jeugd 0-23 jaar,             <ul style="list-style-type: none"> <li>o koplopersproject,</li> <li>o onderwijsachterstandenbeleid 2018,</li> <li>o aanpak jeugd op straat</li> </ul> </li> <li>- Omgevingstaken             <ul style="list-style-type: none"> <li>o Invoering Omgevingswet</li> <li>o Aanbod snel Internet</li> </ul> </li> </ul> | <p>Op grond van deze Kadernota is de berekende begrotingsruimte voor 2018 en volgende jaren positief en is er naast de genoemde speerpunten ruimte voor nieuw beleid.</p> <p>De jaarlasten van de Brede School Avenhorn/De Goorn zijn nog niet verwerkt in het begrotingsresultaat 2018 en volgende jaren.</p>   |  |

## OVERZICHT BEGROTINGSRUIMTE 2018-2021

| Programma   |   | Kadernota 2018  |                                | Meerjaren begroting 2019 | Meerjaren begroting 2020 | Meerjaren begroting 2021 |
|---|---|-----------------|--------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
|   |   | incidenteel     | structureel                    |                          |                          |                          |
|   |   |                 | (vast bedrag<br>begin vh jaar) |                          |                          |                          |
| Begrotingsruimte meerjarenbegroting               | V | € 45.000        | € 546.200                      | € 705.900                | € 950.600                | € 950.600                |
| Mutaties Zomernotitie 2017                        | N | € -             | € 155.800                      | € 155.800                | € 155.800                | € 155.800                |
| Begrotingsruimte meerjarenbegroting aangepast     | V | <b>€ 45.000</b> | <b>€ 390.400</b>               | <b>€ 550.100</b>         | <b>€ 794.800</b>         | <b>€ 794.800</b>         |
| <b>Budgettaire gevolgen Mei-circulaire 2017</b>   |   |                 |                                |                          |                          |                          |
| Algemeen deel (excl. Sociaal deelfonds)           | V |                 | € 576.000                      | € 632.000                | € 688.000                | € 753.000                |
| waarvan taakstellend                              | N |                 | € 20.000                       | € 20.000                 | € 20.000                 | € 20.000                 |
| per saldo   | V |                 | <b>€ 556.000</b>               | <b>€ 612.000</b>         | <b>€ 668.000</b>         | <b>€ 733.000</b>         |
| <b>Programma's</b>                                |   |                 |                                |                          |                          |                          |
| Lasten:   |   |                 |                                |                          |                          |                          |
| <b>Programma 1: Dienstverlening &amp; bestuur</b> |   |                 |                                |                          |                          |                          |
| Aanpak ondermijnende criminaliteit                | - |                 | € -                            | € -                      | € -                      | € -                      |
| Uitbreiding BOA functie (structureel)             | N | € 25.000        | € 80.000                       | € 80.000                 | € 80.000                 | € 80.000                 |
| <b>Programma 2: Welzijn &amp; Zorg</b>            |   |                 |                                |                          |                          |                          |
| Verhogen inkomensgrens                            | N |                 | € 100.000                      | € 100.000                | € 100.000                | € 100.000                |
| Koplopersproject                                  | N |                 | € 35.000                       | € 35.000                 | € 35.000                 | € 35.000                 |
| Achterstandsbeleid onderwijs                      | N |                 | € 200.000                      | € 200.000                | € 200.000                | € 200.000                |
| Plan van aanpak Jeugd op straat                   | N |                 | € 60.000                       | € 60.000                 | € 60.000                 | € 60.000                 |
| <b>Programma 3: Wonen &amp; Ondernemen</b>        |   |                 |                                |                          |                          |                          |
| Invoering omgevingswet                            | N | € 75.000        | € -                            | € -                      | € -                      | € -                      |
| Aanbod snel internet                              | N | € -             | € -                            | € -                      | € -                      | € -                      |
| subtotaal lasten programma 1 t/m 3                | N | € 100.000       | € 475.000                      | € 475.000                | € 475.000                | € 475.000                |
| Baten   |   |                 |                                |                          |                          |                          |
| <b>Programma 1: Dienstverlening &amp; bestuur</b> |   |                 |                                |                          |                          |                          |
| <b>Programma 2: Welzijn &amp; Zorg</b>            |   |                 |                                |                          |                          |                          |
| Rijksbijdrage achterstandbeleid onderwijs         | V |                 | € 200.000                      | € 200.000                | € 200.000                | € 200.000                |
| <b>Programma 3: Wonen &amp; Ondernemen</b>        |   |                 |                                |                          |                          |                          |
| Dekking algemene reserve                          | V | € 75.000        | € -                            | € -                      | € -                      | € -                      |
| subtotaal baten programma 1 t/m 3                 | V | € 75.000        | € 200.000                      | € 200.000                | € 200.000                | € 200.000                |
| <b>Mutaties progr 1 t/m 3 per saldo</b>           |   |                 |                                |                          |                          |                          |
|   | N | € 25.000        | € 275.000                      | € 275.000                | € 275.000                | € 275.000                |
| <b>Nieuw berekende begr.ruimte 2018 - 2021</b>    |   |                 |                                |                          |                          |                          |
|   | V | € 20.000        | € 671.400                      | € 887.100                | € 1.187.800              | € 1.252.800              |

## Programma: Dienstverlening & bestuur

**Doelstelling en Missie** Optimale dienstverlening voor inwoner en ondernemer

**Achtergrondinformatie**

- Het programma dienstverlening waarin we werken aan verbetering van onze fysieke en digitale dienstverlening aan inwoners en ondernemers loopt ook door in 2018
- De lopende samenwerkingen op bedrijfsvoering binnen de Westfries 7 en de KOM gemeenten zetten we voort
- Het programma Harmonisatie Westfries informatielandschap groeit door in 2018.

**Beleidsvelden programma Dienstverlening & bestuur**

- Algemene dekkingsmiddelen
- Bedrijfsvoering
- Algemeen bestuur
- Burgerzaken
- Openbare orde & veiligheid

**Wat willen we in 2018?**

Vastgestelde stip op de horizon 2014-2018

- Koggenland zit in de top van de MKB vriendelijke gemeenten
- Waardering voor de dienstverlening verhogen van 7,9 naar 8,0 in 2018

| Speerpunt Openbare orde & Veiligheid  | Wat gaat het kosten?  |
|---|---|
| <p>1. Ondernijnde criminaliteit signaleren en aanpakken in samenwerking met onze partners (politie, driehoek Heerhugowaard en Westfriesland, Openbaar Ministerie en Regionaal Bestuurlijk Overleg Politie). Ondernijnde criminaliteit (zoals adresfraude/hennepteelt/ witwassen) wordt door inwoners en ondernemers als oneerlijk en kwalijk bestempeld en roept maatschappelijke verontwaardiging op. Bovendien kan het negatieve effecten hebben op het veiligheidsgevoel van onze inwoners en ondernemers, de leefbaarheid maar ook de fysieke</p> | <p>1. Voor dit speerpunt zijn op voorhand geen investeringen nodig. Inzet bedraagt voornamelijk uren van de betrokken partners. Het is onduidelijk hoeveel uren nodig zullen zijn. Echter kan de aanpak ook financieel voordeel opleveren. Ook dit is echter nog niet aan te geven.</p> |

|   |   |
|---|---|
| <p>veiligheid.</p> <p>2. Uitbreiding BOA-functie waardoor zelf meer inzet en regie mogelijk is op handhaving van onder andere: overlast, Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en Drank- en Horecawet</p> | <p>2. Structureel € 80.000 en incidenteel € 25.000.</p> |
|---|---|

## Programma: Welzijn & Zorg

|                            |   |
|----------------------------|---|
| <p><b>Doelstelling</b></p> | <p>De gemeente Koggenland wil een toegevoegde waarde zijn voor de leefbaarheid en de saamhorigheid in onze dorpskernen. Kwaliteiten, krachten en kansen zijn het startpunt. Individuele en verenigde inwoners van Koggenland ontwikkelen zich zo veel mogelijk zelfstandig en met hulp van de eigen gemeente. Onze inwoners en organisaties kunnen, als het nodig is, rekenen op ondersteuning op maat. Wij zijn effectief, laagdrempelig en bereikbaar voor iedereen, waarbij goede en actieve communicatie, samenwerking én betrokkenheid centraal staan.</p> |
|----------------------------|---|

|                                     |   |
|-------------------------------------|---|
| <p><b>Achtergrondinformatie</b></p> | <p>Nu de overheveling van de decentralisatietaken van het Rijk naar de gemeenten voltooid is, en we twee 'overgangsjaren' verder zijn, is de tijd gekomen om de transformatie verder vorm te geven. Een omslag van <i>verzekerd denken</i> waarin een inwoner 'recht' heeft op voorzieningen, naar het denken in <i>wat nodig is</i> om inwoners zo lang mogelijk zelfstandig en zelfredzaam te houden. Ook voor mensen met een beperking: dat is inclusiviteit, het centrale thema van het beleidsplan Sociaal Domein 2017-2020: Dit doen wij aan de hand van de vier Transformatielijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Preventie &amp; Voorlichting</li> <li>✓ Efficiënt, effectief en experimenterend</li> <li>✓ Versterken eigen &amp; sociale kracht</li> <li>✓ Slimmer samenwerken</li> </ul> <p>De komende periode zullen wij gebruiken om binnen deze vier hoofdlijnen een vertaalslag te maken naar de P&amp;C-cyclus: welke instrumenten passen daar het beste bij – en wat sluit aan bij wat we al doen? Mede als basis daarvoor gebruiken wij de uitkomsten van de onderzoeken, zoals afgesproken in de keuzenotitie (Eenzaamheid, vrijwilligers en</p> |
|-------------------------------------|---|

|  |   |
|--|---|
|  | <p>mantelzorgers).</p> <p>Op 5 september 2016 heeft de gemeenteraad de Rekenkamercommissie Koggenland verzocht onderzoek te doen naar de monitoring van het jeugdbeleid in de gemeente Koggenland. In april 2017 heeft de Rekenkamercommissie haar onderzoek afgerond. Het resultaat is een aantal conclusies en aanbevelingen met betrekking tot de thema's monitoring en kwaliteit. Wij achten deze zinvol en zullen waar mogelijk worden opgepakt. Op 19 juni 2017 is het onderzoeksrapport aan de gemeenteraad ter vaststelling voorgelegd.</p>   |
| <p><b>Beleidsvelden programma Welzijn &amp; zorg</b></p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Inkomensvoorzieningen</li> <li>➤ Jeugd 0 – 23 jaar</li> <li>➤ Sport, recreatie en sportaccommodaties</li> <li>➤ Zorg &amp; voorzieningen</li> <li>➤ Kunst, cultuur en ontwikkeling</li> </ul>  |
| <p><b>Wat willen we in 2018?</b></p>                     | <p><b>Vastgestelde stip op de horizon 2014-2018</b></p> <p>Inwoners van Koggenland zijn zelfredzaam en participeren – naar vermogen- in onze samenleving. Onze jeugd en jongeren ontwikkelen zich binnen hun kunnen zo breed mogelijk. Onze ouderen kunnen – wanneer de eigen mogelijkheden onvoldoende zijn- rekenen op ondersteuning. Waar de eigen mogelijkheden en de sociale omgeving niet toereikend zijn, bieden wij een (tijdelijk) vangnet, gericht op maatwerk.</p> <p>Op basis van het vastgestelde beleidsplan Sociaal Domein 2017-2020 zullen er in 2017 en 2018 een aantal onderzoeken gaan plaatsvinden die in 2018 zullen leiden tot voorstellen die meegenomen gaan worden in het nieuwe collegeprogramma. De speerpunten die daaruit volgen zullen in de kadernota voor 2019 verwerkt worden.</p> |

| Speerpunt inkomensvoorzieningen   | Wat gaat het kosten?  |
|---|---|
| <p>Ophogen van inkomensgrens om een beroep te kunnen doen op bijzondere bijstand van 115% naar 120% van de bijstandsnorm binnen de Participatiewet.</p> | <p>Incidenteel:<br/>Structureel: extra € 100.000, bovenop bestaande begrote budget van € 378.000</p> <p>Het verruimen van de criteria om in aanmerking te komen voor bijzondere bijstand en daarmee het vergroten van de doelgroep, kan niet budgettair neutraal worden ingevoerd.</p> <p>De Participatiewet bepaalt de hoogte van de te verlenen bijzondere bijstand, dit wordt berekend aan de hand van de hoogte van de noodzakelijke kosten. Verruiming van de criteria betekent daardoor tevens een verruiming van het budget.</p> |
| <p>Extra inzet op re-integratie van de uitkeringsgerechtigden van WerkSaam Westfriesland op basis van nog op te stellen plan van aanpak</p>             | <p>Incidenteel: in onderzoek</p>  |

| Speerpunt jeugd 0-23 jaar  | Wat gaat het kosten?   |
|--|--|
| <p>Inzetten op vroegsignalering, preventie en onderwijs:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1 Koplopersproject (schoolmaatschappelijk werk voortgezet onderwijs regionaal). Met ingang van 01-08-2017 moet er een nieuw convenant gesloten zijn over het koplopersproject. Ter voorbereiding hierop worden er regionaal en in samenwerking met het voortgezet onderwijs inhoudelijk en financiële afspraken gemaakt en afgestemd. De verwachting is dat door het wegvallen VSV-middelen (voortijdig schoolverlaten) de gemeentelijke bijdrage zal verhogen.</li> <li>2 Herverdeling gemeentelijk onderwijs achterstandenbeleid 2018. Van rijkswege zijn er plannen om gefaseerd de onderwijsachterstanden middelen te herverdelen. Vooruitlopend op de definitieve plannen is de bijdrage voor de gemeente Koggenland met ingang van 1 januari 2018 berekend op € 200.000.</li> <li>3 Voortzetten uitvoeren plan van aanpak jeugd op straat. Met ingang van 01-01-2018 willen we de capaciteit van het ambulante jongerenwerk structureel voortzetten</li> </ol> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Koplopersproject: Structureel: € 35.000 extra op het begrootte budget van € 15.000.</li> <li>2. Gemeentelijk onderwijs achterstandbeleid: Structureel: € 200.000, zowel bij de ontvangsten als de uitgaven.</li> <li>3. Voortzetten uitvoeren plan van aanpak jeugd op straat: Structureel: € 60.000 (max.)</li> </ol> |

## Programma: Wonen & ondernemen

|                     |   |
|---------------------|---|
| <b>Doelstelling</b> | Het zorgen voor de ruimte, veiligheid en kwaliteit om in Koggenland goed te kunnen wonen, werken en recreëren |
|---------------------|---|

|                              |  |
|------------------------------|--|
| <b>Achtergrondinformatie</b> | <p><b>Omgevingswet</b><br/>De nieuwe Omgevingswet brengt de nodige veranderingen met zich mee als het gaat om regels, beleid, bevoegdheden, automatisering, werkprocessen en organisatie. De invoering van de wet is uitgesteld tot 2019, en vraagt veel voorbereiding. Er is er een gemeentelijke projectgroep samengesteld en er wordt regionaal in Westfriesland samengewerkt. In 2018 willen we starten met een 'Omgevingsplan dorpskernen Koggenland' op basis van de nieuwe wet en op basis van een vooraf door de raad vast te stellen visiedocument.</p> <p><b>Borging beheer en onderhoud</b><br/>Met de vaststelling van het MOP Wegen en MOP Gebouwen is met de kwalitatieve en financiële borging van het gemeentelijk beheer en onderhoud een mooie slag gemaakt.<br/>Op dit moment werken we aan het MOP Groen. Hierin nemen wij ook de wens vanuit de raad mee om het onderhoud in de openbare ruimte te intensiveren. Omdat de verwachting is dat het MOP Groen nog dit jaar kan worden aangeboden en vastgesteld, is dit niet als speerpunt voor 2018 opgenomen.<br/>Op basis van de huidige inzichten constateren we een jaarlijks tekort voor het regulier onderhoud van circa €70.000. Om via een onderhoudsvoorziening bovendien te kunnen reserveren voor toekomstig onderhoud houden we voor de begroting 2018 en verder rekening met een extra budgetverhoging van €130.000.</p> <p>Wij hebben het voornemen ook voor het onderhoud water (onder andere baggeren) een MOP op te stellen. Hier kunnen we nog niet mee starten, omdat dit sterk afhangt van mogelijke overdracht van watertaken aan het Hoogheemraadschap (HHNK) en - omgekeerd - wegen aan de gemeente.</p> |
|------------------------------|--|



## Achtergrondinformatie (vervolg)

Het HHNK wil hierover nog in 2017 een intentieverklaring sluiten met de gemeenten in haar werkgebied. In principe zijn wij voorstander van overdracht, omdat het wateronderhoud goed bij het waterschap past en het wegenbeheer bij de gemeente.

### **Duurzaamheid**

Vanuit de raad is de wens geuit om de haalbaarheid te onderzoeken van het verlagen van het reinigingsrecht over 5 jaar met 20%. Wij hebben dit vertaald in het speerpunt om tot duurzame scheiding van afval aan de bron te komen, met als doel inwoners te belonen voor afvalscheidingsgedrag.

Op het brede gebied van duurzaamheid is als speerpunt in de kadernota voor 2017 vastgesteld 'het bestaand duurzaamheidsbeleid voort te zetten'. Dit houdt in dat we blijven inzetten op de activiteiten van het Duurzaam Bouwloket, faciliteren van projecten als zonneweides, en investeren in het gemeentelijk vastgoed.

Op dit moment is er nog geen concrete aanleiding om duurzaamheid als speerpunt in 2018 te benoemen en concreet extra middelen in te zetten.

### **Snel internet**

De afgelopen periode is er intensief onderzoek gedaan naar en overleg geweest over de realisatie van snel internet. Wij verwachten deze zomer hierin koers te kunnen bepalen, zodat in 2018 daadwerkelijk een start kan worden gemaakt met een aanbod van snel internet. Om die reden stellen wij voor dit als speerpunt op te nemen.

### **Wonen**

Geholpen door de economische opleving en lage rentestand, komen diverse woningbouwprojecten goed van de grond. Ook marktpartijen nemen wat meer risicodragend initiatief. Tegelijkertijd merken we dat van een stormachtige vraag zoals in de Randstad, hier geen sprake is. Op basis van de gemeentelijke structuurvisie en regionale woonvisie werken we in 2018 verder aan woningbouw op verschillende locaties. Dit gebeurt in samenwerking met marktpartijen, woningcorporatie De Woonschakel en met inzet van het gemeentelijk woningbedrijf en grondbedrijf.

|   |  |
|---|--|
| <b>Beleidsvelden programma Wonen &amp; Ondernemen</b>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Omgevingstaken</li> <li>➤ Openbare ruimte</li> <li>➤ Economie &amp; toerisme</li> <li>➤ Woningbedrijf</li> <li>➤ Grondbedrijf</li> </ul>  |
| <b>Wat willen we in 2018?</b>   | <b>Vastgestelde stip op de horizon.</b><br>Koggenland wil voorzien in de huisvesting van de eigen woningbehoefte en ruimte voor bedrijvigheid, recreatie en toerisme, zoals vastgelegd in de gemeentelijke Structuurvisie. Daarbij willen we een fysiek veilige, prettige en functionele leefomgeving in stand houden. En de invoering van nieuwe wetgeving - als vennootschapsbelasting, wet VTH (vergunningen, toezicht, handhaving), Wet kwaliteitsborging bouw en Omgevingswet – soepel laten verlopen en aangrijpen om regeldruk te beperken. |
| <b>Speerpunt Omgevingstaken</b>   | <b>Wat gaat het kosten?</b>  |
| <b>Invoering Omgevingswet</b><br>In 2018 worden verdere voorbereidingen getroffen voor de invoering van de Omgevingswet. Incidentele kosten betreffen het opstellen van een visiedocument en 'omgevingsplan dorpskernen', opleidingskosten en kosten voor regionale samenwerking.           | Incidenteel: €75.000<br>Structureel: geen  |
| <b>Duurzame scheiding van afval aan de bron</b><br>We onderzoeken de haalbaarheid van afvalscheiding en daaraan gekoppelde gedragsbeloning via het reinigingsrecht.   | Incidenteel: vooralsnog geen<br>Structureel: geen  |
| <b>Speerpunt economie &amp; toerisme</b>  | <b>Wat gaat het kosten?</b>  |
| <b>Aanbod snel internet</b><br>Er is voldoende onderzoek gedaan om in 2017 tot besluitvorming te komen over de manier waarop we snel internet aan onze inwoners kunnen aanbieden. Ten tijde van het opstellen van deze kadernota is het nog te vroeg hierbij een kostenraming aan te geven. | Incidenteel: in onderzoek<br>Structureel: in onderzoek   |